

bonart 20 anys

Vint anys d'art

Ponsati, l'art com a justificació per viure
Terrissa de la Barcelona vuitcentista
Loop 2019, el festival del videoart
Brussel·les mostra Magritte i Dalí
Mat Collishaw a la Fundació Sorguè
Bill Viola (en gran) a Catalunya
Pile Collective: comissariat en equip

"Llum i llibertat" a les agulles del massís de Montserrat
Mapfre obrirà un Centre Internacional de Fotografia a Barcelona
Art singular, dels marges al centre
Isabel Servera: altres maneres de mesurar (i viure) el temps
Nova edició del festival Drap-Art

ISSN 1136-1 2019-2020
www.bonart.cat

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

01188

Art singular, dels marges al centre

L'exposició *Elogi a les empremtes*, proposta de la Casa Dalmases de Cervera, està impulsada per la Fundació Josep Santacreu, amb seu a Guissona, que treballa per la integració social i la cultura

per Natàlia Lloreta

El nucli antic de Cervera és tota una joia patrimonial i el seu carrer Major el vertebrava des de l'antic portal de Santa Anna fins al mirador del darrere de l'església, que ofereix una passejada per la història senyorial de la Catalunya de terra endins. Allà, al número 87, baixant cap a les mènsules de la Paeria a mà dreta, s'erigeix, imponent i senyorial, la Casa Dalmases.

Artistes singulars. Des del 14 de setembre del 2019, aquesta casa setcentista és el particular escenari d'una exposició col·lectiva i excepcional titulada *Elogi a les empremtes*, que esdevé, de forma i fons, tot un manifest d'allò que s'ha batejat com a art singular. Poques referències es troben a internet sobre aquest gènere o corrent, perquè la nomenclatura és nova, creada *ex professo* i hi ha necessitat de reivindicar-la i de situar-la al mapa. La proposta està impulsada per la Fundació Josep Santacreu, amb seu a Guissona, que treballa per la integració social i la cultura. Els responsables de la fundació, Josep Santacreu i Eva Calatayud, han dut a terme una exhaustiva tasca de recerca per diverses entitats socials de Catalunya, tot buscant artistes singulars; és a dir, persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental.

Elogi a les empremtes. Com ja és sabut, el nom no fa la cosa i allò que representa l'art singular existeix des de fa temps, potser des de fa tant temps com existeix la necessitat d'expressar-se. A l'hora de posar-li un nom, el primer va ser l'artista francès Jan Dubuffet, l'any 1945, amb *Art Brut* i l'art brut o *art des fous* era allò que

Elogi a les empremtes, a la Casa Dalmases de Cervera. Foto: N.L.L.

feien les persones alienes al món acadèmic de l'art. Més tard, els anglesos van anomenar-lo *outsider art*, que englobava tot l'art creat des dels marges, des de fora dels límits de la cultura oficial. Però ni brut, ni *outsider* ni marginal responen de manera clara a la necessitat de definir actualment aquest gènere i art singular, que expandeix el concepte més enllà dels autors.

Elogi a les empremtes recull l'obra de 48 artistes vinculats a onze entitats socials de Catalunya i l'exposa amb altres obres d'artistes de reconegut prestigi internacional, com ara el fotògraf Premio Nacional de Fotografía 2015, Juan Manuel Castro Prieto; el pintor de les Borges Blanques Gregori Iglesias –que té un enorme llenç pintat per les imprevisions de la meteorologia a la *Vinya dels Artistes*–; l'artista gadità Garikoitz Cuevas, o Andrés Belmar, artista xilè establert a Munic, que és també comissari de l'exposició. Un exercici que desdibuixa fronteres.

Una exposició barroca d'experiències. El resultat és una confluència de singularitats que combina la pulsio expressiva d'aquests artistes professionals i dels que no ho són amb la profunditat senyorial de la casa setcentista. Una exposició barroca d'experiències. Una combinació de passat i present, arquitectura i subconscient, raó i emoció. Volgudament sense cartelles, sense explicacions de qui fa què, perquè la ment analítica i classificadora del visitant no caigui en la temptació de les etiquetes i els prejudicis. Es tracta d'un viatge a les empremtes, al treball manual, al *Yo pinto como un niño* de Picasso, a la nuesa, a l'ànima, a l'autenticitat.

Durant tot l'any a la Casa Dalmases. Tot i que l'exposició tanca oficialment les visites en horari obert el 20 d'octubre, *Elogi a les empremtes* queda muntada durant tot l'any a la Casa Dalmases i s'ofereixen visites guiades amb cita prèvia. A més, el grup Alba de Tàrraga, entitat que treballa

amb persones amb tot tipus de discapacitats, ofereix una àmplia proposta educativa amb tallers per a escoles i instituts.

Primera jornada d'Art Singular a Catalunya. El 21 de març d'aquest any es va dur a terme la primera jornada d'Art Singular a Catalunya, impulsada per la Fundació Josep Santacreu, amb l'objectiu de fer visible el talent artístic de persones amb discapacitats intel·lectuals i dignificar les seves obres introduint-les en el circuit professional. També la passada edició de la fira Swab, dins el marc del programa Swab Talks, va ser escenari d'una xerrada entre Carles Guerra i Alicia Ventura, comissària de la col·lecció DKV i del programa Cuidart, sobre la importància del projecte Art Singular i la relació entre l'art i la salut. L'art singular es projecta al món i reivindica el seu espai. S'estudia quin ha de ser el seu encaix en el mercat de l'art, si n'ha de tenir, i quina és la manera de donar visibilitat a aquesta pulsio creadora que surt de dins i no entén de normes, de mercats i d'acadèmies.

